

ŽUPANIJSKO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE 2024.

Razred ili kategorija natjecanja: A kategorija strukovnih i umjetničkih škola

Zaporka

--	--	--	--	--

Broj postignutih bodova _____ / 50

Potpis članova Županijskoga povjerenstva

1. _____
2. _____
3. _____

P
e
č
a
t

š
k
o
l
e

Mjesto i nadnevak:

Zadatke je potrebno rješavati prema uputi ispred svake skupine zadataka.

Za rješavanje zadataka predviđeno je 75 minuta.

Odgovori se upisuju kemijskom olovkom s plavom tintom koja se ne briše. Ako se upotrebljava obična olovka ili kemijska crvene ili koje druge boje tinte (osim plave), učenik će se diskvalificirati. Pri rješavanju ispita treba primijeniti jezičnu normu hrvatskoga standardnog jezika, posebice treba poštovati pravopisna pravila o pisanju velikoga i maloga početnog slova geografskih imena.

Odgovori učenika moraju biti čitljivo napisani pisanim slovima, jedino je u zadacima u kojima je odgovor jedno slovo dopuštena uporaba čitljivo napisanoga velikog tiskanog slova.

Tijekom pisanja ispita ne smije se koristiti ničim osim navedenim priborom za pisanje. Ova odredba podrazumijeva da natjecatelji ne smiju kod sebe (na sebi, ispod sebe, u svojoj odjeći i slično) imati predmete koji na bilo koji način mogu dovesti u sumnju pravilnu provedbu natjecanja. Učenici se ne smiju služiti atlasom, zidnom kartom, kalkulatorom ni računalom. Kartografski i grafički prilozi nužni za rješavanje zadataka sastavni su dio ispita. Učenicima se dopušta pisanje po marginama i po praznim stranicama ispitnoga materijala bez oduzimanja bodova i/ili diskvalifikacije.

Tijekom pisanja ispita natjecatelj se može koristiti papirom formata A4 koji mu dodjeljuje Županijsko povjerenstvo i ovjerenim pečatom škole. Nakon završetka pisanja taj se papir predaje Županijskomu povjerenstvu i čuva s drugom dokumentacijom natjecatelja.

Potpuno pravilno riješeni zadatci prema uputi za rješavanje vrednuju se jednim, dvama ili trima bodovima. U djelomično ispravno riješenim zadacima boduju se ispravno riješene čestice. Dopušteno je jedno ispravljanje svakoga odgovora tako da se pogrešan odgovor stavi u zagradu i precrta jednom crtom, a iznad, ispod ili desno od precrtanoga odgovora upiše točan odgovor i uz točan odgovor skraćeni potpis (paraf) ili inicijali imena i prezimena. Netočno se riješeni zadatci, odgovori napisani u zagradama, odgovori koji nisu ispravljeni prema uputi za rješavanje te bilo koje kombinacije točnoga i netočnoga odgovora ne vrednuju.

Nakon isteka vremena za rješavanje zadataka ispit preuzima Županijsko povjerenstvo.

**U PRVIH SEDAM ZADATAKA JEDAN JE ODGOVOR TOČAN. ZAOKRUŽI SLOVO
ISPRED TOČNOGA ODGOVORA.**

1	
---	--

1. Koliko približno iznosi razlika male i velike osi Zemljina elipsoida?

- a) 11 km b) 21 km c) 31 km d) 41 km

1	
---	--

2. Koji još naziv koristimo za endogene procese?

- a) kontinentalni procesi b) oceanski procesi
c) unutarnji procesi d) vanjski procesi

1	
---	--

3. Koja grana geofizike proučava potrese?

- a) geologija b) seizmologija c) speleologija d) stratigrafija

1	
---	--

4. Koja se ljestvica koristi za mjerenje količine oslobođene energije tijekom potresa?

- a) Cancanijeva ljestvica b) MCS ljestvica
c) Siebergova ljestvica d) Richterovaljestvica

1	
---	--

5. Koji je superkontinent postojao prije približno 200 milijuna godina?

- a) Amazija b) Gondvana c) Pangea d) Rodinija

1	
---	--

6. Kako nazivamo povremene izvore sumporovodika u plinovitome stanju u blizini vulkana?

- a) fumarole b) gejziri c) mofete d) solfatare

1	
---	--

7. Kojim procesom nastaju površinski i podzemni krški oblici?

- a) abrazijom b) egzaracijom c) korazijom d) korozijom

**U SLJEDEĆEMU ZADATKU DVA SU ODGOVORA TOČNA. ZAOKRUŽI SLOVA
ISPRED TOČNIH ODGOVORA.**

2	
---	--

8. Koja dva kemijska elementa prevladavaju u građi Zemljine jezgre?

- a) aluminij b) magnezij c) nikal d) silicij e) željezo

**U SLJEDEĆA ČETIRI ZADATKA U PAROVIMA POJMOVA KOJI SU PODEBLJANI I
ODVOJENI KOSIM CRTAMA ZAOKRUŽI ONE POJMOVE KOJI SU TOČNI.**

1	
---	--

9. Oceanska je kora uglavnom građena od **bazalta/vapnenca**, a kontinentska kora od **dolomita/granita**.

1	
---	--

10. Litosferne se ploče gibaju **pravocrtno/rotacijski**, a gibaju se brzinom od nekoliko **centimetara/metara** godišnje.

1	
---	--

11. a) Mjesto u unutrašnjosti Zemlje gdje nastaje potres nazivamo **epicentar/hipocentar**.
b) Havajska je vruća točka (*hot spots*) područje **unutar/uz rub** litosferne ploče.

1	
---	--

12. a) Podizanje razine mora i pomicanje obale prema unutrašnjosti kopna u geologiji nazivamo **regresija/transgresija**.
b) U gornjemu dijelu riječnoga toka dolina poprima oblik slova **U/V**.

U SLJEDEĆEMU ZADATKU POVEŽI DESNI STUPAC S LIJEVIM STUPCEM UPISOM JEDNOGA SLOVA NA SVAKU CRTU ISPRED POJMOVA U LIJEVOME STUPCU. TRI SE POJMA IZ DESNOGA STUPCA NE MOGU POVEZATI.

3	
----------	--

13. Poveži tip reljefa s njegovim načinom nastanka.

_____ antropogeni reljef
_____ fluvijalni reljef
_____ glacijalni reljef | A) nastao radom čovjeka
B) nastao radom leda
C) nastao radom mora (valova)
D) nastao radom tekućice
E) nastao radom vjetra
F) nastao radom biljaka i životinja |
|--|---|

U SLJEDEĆEMU ZADATKU POVEŽI DESNI STUPAC S LIJEVIM STUPCEM UPISOM JEDNOGA SLOVA NA SVAKU CRTU ISPRED POJMOVA U LIJEVOME STUPCU.

1	
----------	--

14. Poveži vrste stijena prema postanku s njihovim nastankom.

_____ metamorfne stijene
_____ sedimentne stijene
_____ eruptivne stijene | A) nastaju hlađenjem i očvršćivanjem magme i/ili lave
B) nastaju preobrazbom drugih stijena
C) nastaju taloženjem materijala |
|---|---|

U SLJEDEĆA TRI ZADATKA DOPUNI REČENICE.

2	
----------	--

15. Ostatke i otiske života iz geološke prošlosti nazivamo _____ (upiši pojam), a nastaju procesom _____ (upiši naziv procesa).

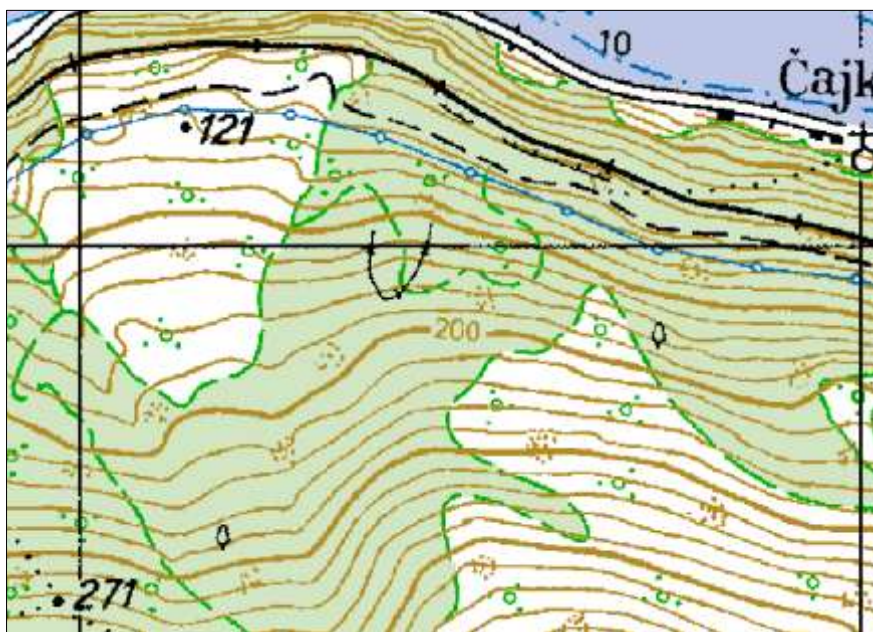
3	
----------	--

16. Eon koji traje i danas nazivamo _____, a dijeli se na ere. Eru u kojoj danas živimo nazivamo _____ i dijeli se na periode. Period u kojemu se danas nalazimo nazivamo _____.

1	
----------	--

17. Proces širenja pustinja zbog globalnoga rasta temperature zraka i čovjekova djelovanja nazivamo _____ (upiši pojam).

**SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENOGA ISJEČKA
TOPOGRAFSKE KARTE I DOPUNI REČENICE.**

2

18. Naziv je plave linije na priloženome isječku topografske karte koja se nalazi na vodenoj površini _____. To je linija koje povezuje mjesta s istom _____.

3

19. Izohipsu na priloženome isječku topografske karte uz koju stoji oznaka **200** nazivamo _____ izohipsa. S oznakom **200** povezuje se mjerna jedinica _____. Visinsku razliku između izohipsa nazivamo _____.

**SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENOGA CRTEŽA I DOPUNI
REČENICU.**

2

20. Isprekidana linija kraka horizontalnog kuta (α) koja na vrhu ima crnu strelicu usmjerena je u smjeru _____ (upiši naziv strane svijeta). Naziv je kuta između isprekidane linije kraka kuta (α) i smjera kretanja prema nekoj točki (objektu), u ovome slučaju crkvi _____.

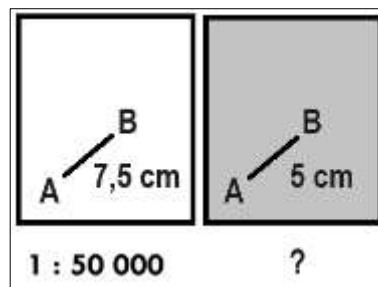
SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENOGA CRTEŽA.

1

21. Na priloženome crtežu prikazane su dvije karte istoga prostora, ali različitoga mjerila. Odredi mjerilo desne karte s pomoću mjerila lijeve karte.

Mjerilo desne karte iznosi _____.

Prostor za računanje

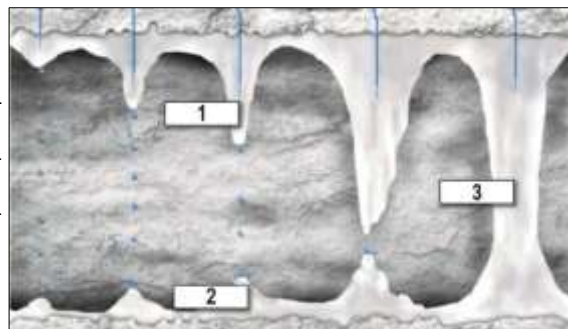

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENOGA CRTEŽA I DOPUNI REČENICU.

3

22. Brojevima je na priloženome crtežu označen špiljski nakit. Na crte iza brojeva upiši odgovarajuće nazive.

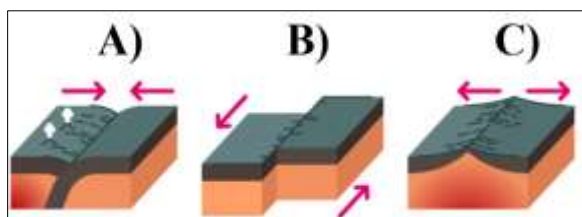
1. _____
2. _____
3. _____

1

23. Sige se prikazane na priloženome crtežu prema postanku ubrajaju u _____ stijene.

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENOGA CRTEŽA I DOPUNI REČENICE.

3

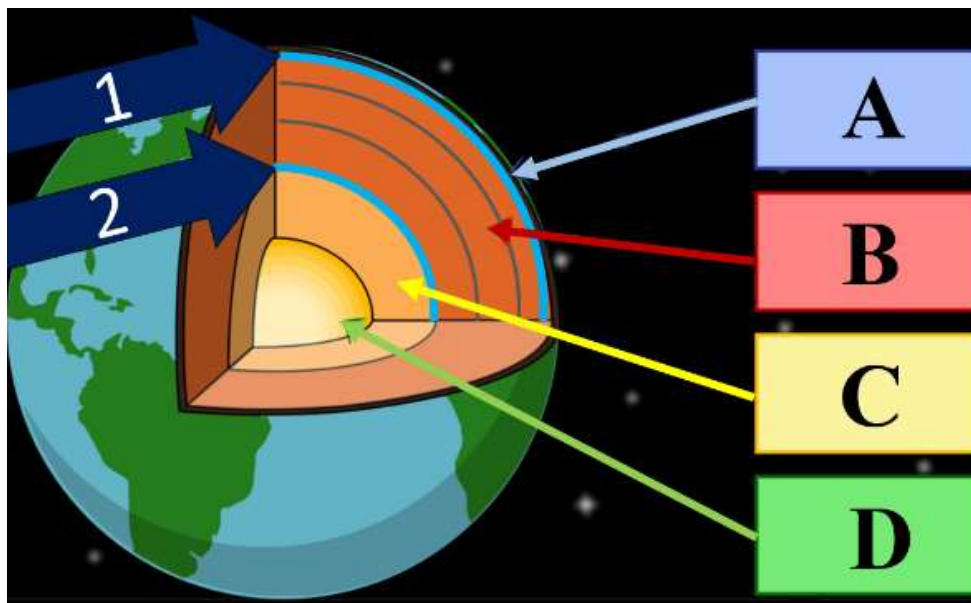
24. Na priloženome su crtežu prikazani tipovi granica litosfernih ploča.

a) Planinski lanci uglavnom nastaju procesima koji su na priloženome crtežu označeni slovom _____ i slovom _____.

b) Vulkanske se stijene na površini najčešće pojavljuju kod pokreta na granicama koje su na priloženome crtežu označene slovima A i C. Na crte iza slova upiši nazive tih pokreta.

A _____, C _____

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENOGA CRTEŽA I DOPUNI REČENICE.

3

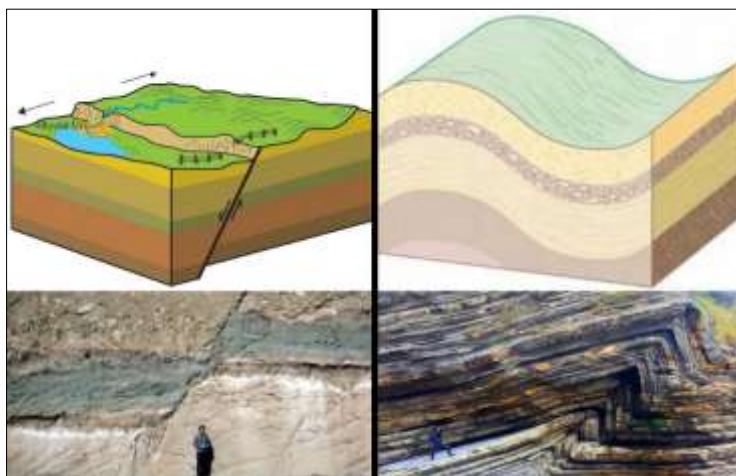
25. Zonu diskontinuiteta označenu na priloženome crtežu brojem **1** nazivamo

_____,
a odvaja dijelove Zemljine unutrašnjosti čiji su nazivi _____
i _____.

1

26. Litosferne se ploče, između ostaloga, kreću i zbog konvekcijskih strujanja koja se odvijaju u dijelu Zemljine unutrašnjosti. Taj dio Zemljine unutrašnjosti nazivamo _____ i na priloženome crtežu označen je slovom _____.

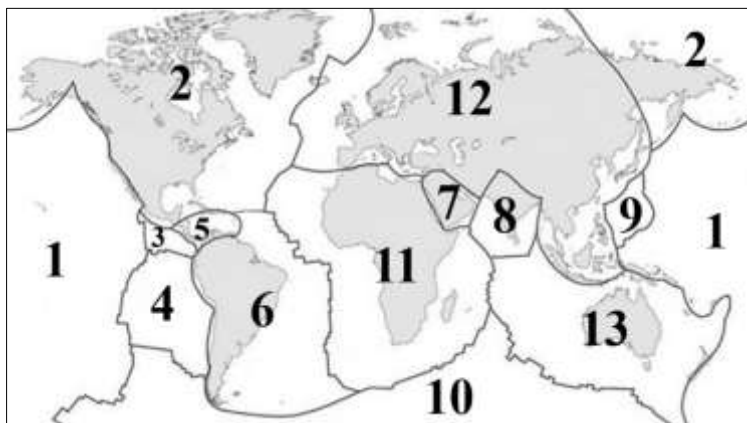
SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENIH CRTEŽA I FOTOGRAFIJA TE DOPUNI REČENICU.

2

27. Naziv je strukturnoga elementa litosfere na lijevome crtežu odnosno na lijevoj fotografiji _____, a naziv je strukturnoga elementa litosfere na desnome crtežu odnosno na desnoj fotografiji _____.

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENE GEOGRAFSKE KARTE I DOPUNI REČENICE.

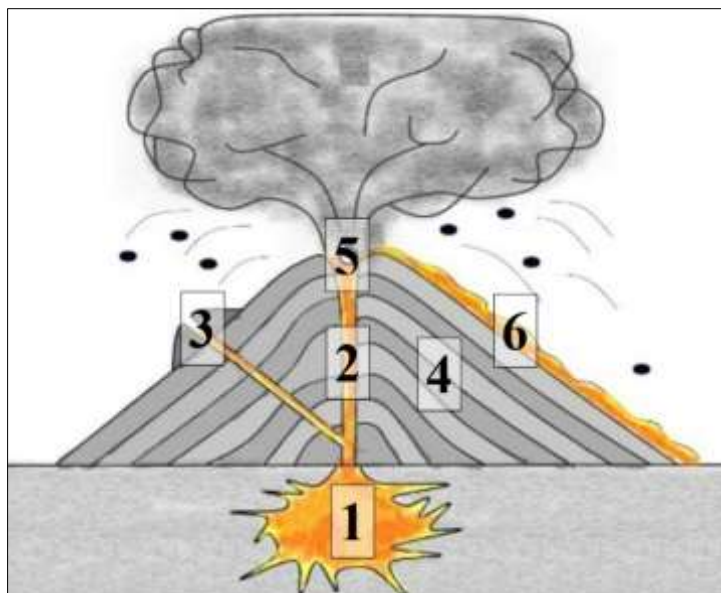
1	
---	--

28. Pojas u kojemu se nalazi više od 75 % svih vulkana na svijetu okružuje litosfernu ploču koja je na priloženoj karti označena brojem _____. Ime je toga pojasa _____.

1	
---	--

29. Republika Hrvatska nalazi se na litosfernoj ploči koja je označena brojem _____. Ime je te litosferne ploče _____.

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENOGA CRTEŽA I DOPUNI REČENICE.

1	
---	--

30. Naziv je otvora na vrhu vulkana označenoga na priloženome crtežu brojem 5 _____.

3	
---	--

31. Naziv je dijela vulkana označenoga na priloženome crtežu brojem 1 _____, dok su brojem 4 označeni slojevi _____ i _____ (upiši nazive vulkanskoga materijala).